

Türkiye' de Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretiminde Örnek Ders Kitabı İncelemesi

Yazar Hayriye Okumuş

Gönderim Tarihi: 06-Oca-2023 03:04PM (UTC+0300)

Gönderim Numarası: 1989172058

Dosya adı: abanc_Dil_Olarak_Arap_a_retiminde_rnek_Ders_Kitab_ncelemesi.docx (465.01K)

Kelime sayısı: 3366

Karakter sayısı: 22968

Türkiye’ de Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretiminde Örnek Ders Kitabı İncelemesi

Doç.Dr. C. T. KOÇ

H. OKUMUŞ BOZKURT

GAZİ ÜNİVERSİTESİ/ TÜRKİYE

Öz: Bu çalışmada, yabancı dil olarak Arapça öğretiminde kullanılan örnek bir ders kitabının kullanımı incelenmiştir. Ülkemizde birçok yabancı dil eğitimi verilmektedir. Eğitimi verilen bu dillerden biri Arapçadır. Bu eğitimlerde kullanılan kaynaklardan en çok tercih edilen ders kitabının taşıması gereken özellikler nelerdir? Bu araştırmada incelenen kitap Birleşik Arap Emirlikleri menşei seri halinde hazırlanmış el-Yasemin adlı eserdir. Bu kitap yabancı dil olarak Arapça öğretimine uygun mudur? Bu sorulara cevap aranmıştır. Eğitimi veren kurumlar veya öğretmen tarafından yabancı dil eğitiminin amacına, kullanılan teknik ve yöntemin türüne, dersin içeriğine veya kazanıma göre en faydalı olacak şekilde eğitimde kullanılacak araç-gereç belirlenmektedir. Yabancı dil olarak Arapça öğretiminde kullanılan araç-gereçlerin başında gelen ders kitaplarının özellikleri belirlenmiş olan örnek ders kitabı üzerinden incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma türlerinden olan literatür taraması yapılarak doküman analizi deseni kullanılarak, bu serinin yabancı dil olarak Arapça eğitimi kullanıma uygunluğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: dil, yabancı dil eğitimi, Arap dili eğitimi, ders kitabı, yabancı dil ders kitabı

Abstract: In this study, ⁶age of a sample course book, which is used ⁶for teaching Arabic as a foreign language, is examined. A number of foreign language education is provided in our country. One of these languages whose education is given is Arabic. What are properties of the mostly preferred books that should have during these educations? The book subjected to the research ²is Al-Yasameen which is a serial originated from the United Arab Emirates. Is this book suitable for teaching ¹²Arabic as a foreign language? The answers ¹³of these questions are sought. The tools and instruments to be used in the most efficient way are established according to the purpose of the education by the educational institutions and instructors, type of techniques and methods used, and content and outcome of the course. The ⁶properties of the course books which are the common tools and instruments for Arabic teaching as a foreign ²language are determined based on the sample course book. The fact that this serial is suitable for teaching Arabic as a foreign language emerges a result in this study through making a literature review that is one of the quality research types and benefitting from a document analysis pattern.

Key words: language, foreign language education, Arabic language education, textbook, foreign language textbook

³1.Giriş

Yabancı dil olarak Arapça eğitim süreci öğrenim ve öğretim, diğer bir deyişle öğretmen ve öğrenci etkileşim sürecidir. Eğitim, bireyleri yaşantı yoluyla istendik ve kalıcı davranışlar kazandırma süreci, öğretim ise herhangi bir öğrenmeyi yönlendirme ve sağlama

davranışdır (Ertürk, 1979). Öğrenme, yaşantı ürünü etkileşim sonucu bireyde oluşan kısmi kalıcı izli davranış değişimleridir (Senemoğlu, 2005).

Diğer alanlar gibi yabancı dil eğitim sürecinde de; hedeflerin içeriği, öğretme-öğrenme ortamının, yöntem ve tekniklerin, materyallerin, uyarıcıların, öğretene ve öğrenene etkileşiminin belirli bir işlevsel bütünlük arz edecek biçimde kararlaştırılması gerekir. Dil, hem dil becerisinin önemli bir bölümü ve topluma ait bir üründür, hem de bu yetinin bireylerce kullanılabilmesi için toplumun benimsediği zorunlu bir uzlaşımlar bütünüdür (Saussure, 1988). Bu uzlaşımlar bütünü toplumların kendi içinde ve birbiriyle yazılı veya sözlü olarak anlaşmaya vardığı bir araçtır. Dil, geçmişten bu yana dünya da birçok alanda etken ve önemli bir yere sahip olmuştur. Bu sebepten dolayı globalleşen ve hızla gelişen dünyada da ülkelerin birbiri arasındaki iletişimi fazlalaştırmaktadır. Bu durumda ülkeler arasındaki ticari ve kültürel etkileşimi arttırmaktadır. Bu etkileşim de başka ülkelerin dillerini öğrenim/öğretim ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Yabancı dil öğretiminde/öğreniminde farklı materyaller ve yöntemler geliştirilmiştir.

Yabancı dil öğretimi: Hedef dili, belli bir yöntem ve teknikle önceden karar verilmiş bir araçla ve program kapsamında öğrenmeye yardım etme, yol gösterme, ders verme veya bir dilin verilmesine yardım etmedir. Yabancı dil eğitimine, birey ana dilinden sonra kendi gelişimi, aldığı eğitim ve yaşadığı ortamda olan politik-teknolojik gelişmeler den dolayı yönelir. Öğrenilen bu dil dünyadaki gelişmeler; ticaret, bilim, siyaset ve sosyal yaşantı gibi durumları etkileyen olaylar çerçevesinde gelişir. Bu etkenler doğrultusunda da yabancı dil öğretim/öğrenim alanı ortaya çıkmıştır, ihtiyacı oluşmuştur. İhtiyaç doğrultusunda ilerleyen yabancı dil eğitimi alanında da derste kullanılacak yöntem ve teknik, ders materyalleri, dersi destekleyecek araç-gereçler gelişmiştir. Öğretmenler eğitim sürecinde amaca yönelik en faydalı olacak yöntem ve tekniği, çeşitli öğretim ve öğrenim materyalleri kullanırlar. Ülkemizde de, İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça, ... , Arapça gibi pek çok dilin eğitimi verilmektedir. Bu eğitimler üniversitelerde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve orta öğretimde ve özel eğitim kurumlarında verilmektedir. Verilen bu eğitimlerde pek çok kaynak, materyal, yöntem ve teknik mevcuttur. Bu kaynakların uygunluğu ve kullanılabilirliği birçok açıdan değerlendirilip ders esnasında kullanılan yöntem ve tekniğe, kazandırılacak beceriye, dersin konusuna ve içeriğine göre uygulanmaktadır. Ve bu araç-gereçler eğitimin amacı, öğretmen-öğrenci etkileşimi, sınıf ortamı, maddi yeterlilik gibi etkenlere göre değişiklik gösterir. Vollmer (1999) ' e göre yabancı dil öğretimi yapılan kurumlarda öğretmen ve öğrenciden sonra derste kullanılan araç-gereçler ders sürecinin en önemli ögesidir.

2. Yabancı Dil öğretiminde Ders Kitabı

Yabancı dil öğretiminde ders sürecinde en çok tercih edilen araç-gereç ders kitaplarıdır. Demirel(2021,4) belirli bir program ve plan çerçevesinde olmayan hiçbir öğrenme süreci eğitim programına dahil olamaz. Eğitim süreçlerinde, planlı ve programlı çalışmaların en belirleyici ve yol gösterici materyallerinden birisi ders kitaplarıdır. Ders kitapları, yabancı dil öğretiminde/öğreniminde kullanılan etkili bir araç, somut bir ölçüttür. Hem öğretim bilimsel hem de yöntem bilimsel yönüyle yabancı dil eğitiminde ders kitapları, yabancı dil öğretiminin merkezindedir (Yavuz, 2017, s.199).

Kılıç ve Seven (2003)' e göre ders kitabı, hedeflediği dersin programıyla uyumu, programın amaç ve davranışlarının ihtiyaç duyduğu yöntem, teknik ve stratejileri uygulamak için uygun bir materyal olması gerekmektedir. Ders kitaplarının; amaç, işlev, kapsam açılarından nitelikli hazırlanması ve belirli ölçütlere göre dikkatli yazılması gerekir. Bu hazırlanma süreci, basılması, dağıtılması uzun süreli maddi yükü fazla karışık bir süreçtir. Alanında uzman kişiler ve yayın-basım sorumlularının işbirliğiyle planlama gerektirir. Ders kitapları uzun zamandan bu yana eğitimde başarıyı elde etmek için tercih edilen araçların başında gelir(Seguin, 1989).

Cunningsworth yabancı dil ders kitapları için şöyle söylemiştir:
ders programında belirli olan öğrenme amaçlarına yardımcı olan izlencedir. Sözlü ve yazılı sunum için, öğrencilere dilbilgisi, kelime bilgisi, telaffuz vb. için kaynaktır. Öğrencilere iletişim ve uygulama yapabilecekleri aktivitelerde yönlendirir. Sınıf içi dil etkinliklerinde fikir ve teşvik kaynağı olur. Bireysel öğrenme için, deneyimsiz veya deneyimi az öğretmenlere yardımcı olan önemli bir kaynaktır.

Genelde yabancı dil ders kitabında olması gereken özellikler şu şekilde sıralamıştır: ders kitabı dayatıcı, çekici, kullanışlı, kolay temin edilebilir, ucuz ve aşamalı seri halinde olmalıdır. Konular ihtiyaca göre sıralanmalıdır. Motivasyon sağlayıcı özellikler taşınmalıdır. Öğretimi yapan kurumun amaçlarına ve öğrencilerin seviyelerine uygun olmalıdır. Öğretmene esneklik tanımalıdır. Amaç dili konuşan ülkenin kültürel özelliklerine de yer vermelidir. Alıştırmalar ve kalıplar gerçek hayattan kopuk olmamalıdır. Yeterli sayıda farklı alıştırmalar türleri içermelidir. Kelimeler listesi her üniteye verilmelidir. Dilbilgisi konuları basitten zora doğru takip etmelidir. Temelde dil becerilerine aynı önem verilmelidir. Resim, fotoğraf, karikatür gibi çekici görsel yardımcıları zenginleştirilmelidir. Öğretmen kitabı, alıştırmalar kitabı, video ve ses kasetleri gibi destekleyici materyalleri bulunmalıdır (Hengirmen' den aktaran Bostancı, 2005).

Ders kitapları yabancı dil eğitiminde yadsınamayacak bir yere sahiptir. Yabancı dil ders kitaplarında olması gereken özellikleri ve eğitime nasıl katkıları olduğunu dilbilimciler bahsedildiği şekilde söylemişlerdir. Günümüz ders kitaplarında bunlara ek olarak birçok teknolojik destekleyici materyal bulunmaktadır. Bu materyaller ses ve video dosyaları, kitabın bağlantılı olduğu telefon uygulamaları ve internet siteleri bu verilere de kitapların üzerindeki karekod aracılığıyla ulaşılmaktadır.

3. El-Yasemin İsimli Arapça Öğretim Setinin İncelenmesi

Set , ‘‘ Öğrenci Kitabı’’ ve ‘‘ Alıştırma Kitabı’’ olmak üzere iki kitaptan oluşmaktadır. İki kitabın boyutları ve sayfa sayıları birbirine yakındır.

3.1.Serinin genel tanıtımı

El-yasemin isimli setin öğrenci kitabının genel tanıtımı:

Kitabın adı: el- Yasemin

Yazarı: Muhammad Bahgat Kanafani

Yayın yılı: 1. Baskı, 25 Mart 2017

Yayınevi: Al Yasameen Yayınları- Dubai, UAE

Ünite sayısı: 15

Sayfa sayısı: 240

Fiziksel özellikleri: karton kapak, kuşe kağıda baskı, 21x28 cm. ebadında, seslendirmeli

Kitabın seviyesi: A1,A2,B1

El-yasemin isimli setin alıştırmalar kitabının genel tanıtımı:

Kitabın adı: el- Yasemin

Yazarı: Muhammad Bahgat Kanafani

Yayın yılı: 1. Baskı, 25 Mart 2017

Yayınevi: Al-Yasameen Yayınları-Dubai UAE

Ünite sayısı: 15

Sayfa sayısı: 272

Fiziksel özellikleri: karton kapak, kuşe kağıda baskı, 21x28 cm. ebadında, seslendirmeli

Kitabın seviyesi: A1,A2,B1

3.2.Setin biçimsel görünüşü

Öğrenci kitabının ön kapağının sol tarafında kitabın adı mavi renkle yazılmıştır. Kitabın adı ve alt başlığı Arapça ve İngilizce ile yazılmıştır. Kitabın ön kapağının sağ tarafında da yasemin çiçeğinin yaprakları içinde bir dünya haritası ve Arap kültürünün iki binası bulunmaktadır. Alistırma kitabının ön kapağının sol tarafında kitabın adı bordo renkle yazılmıştır. Kitabın adı ve alt başlığı Arapça ve İngilizce ile yazılmıştır. Ön kapağının sağ tarafında ise yasemin çiçeği kelimesi diğer dünya dilleriyle yazılmıştır. Her iki kitabın ön kapağında A1,A2,B1 seviyesine uygun ve seslendirmeli kitap olduğunu gösteren simgeler yer almaktadır. İki kitabın arka kapağında ise yasemin çiçeğinin Arap dünyasında ünlü olduğundan ve Farsça kökenli olduğundan, sesli ve görüntülü özelliklerinden, setin içeriğinden, setin parçalarının günlük hayattan seçildiğine, setin konuları işleme şekline, öğretmen kitabının elektronik kitap olduğundan, öğrenci ve alıştırma kitabının özelliklerinden bahsetmektedir.

3.4. Setin yapısal düzeni

Hem öğrenci hem alıştırma kitabı görsel olarak resim, harita, fotoğraf, şekil ve grafiklerle donatılmıştır. Ünitelere daha kolay ulaşmak için her ünite için sayfa kenarlarında farklı bir renk kullanılmıştır. Öğrenci kitabı ilim adamlarının set için söylediği sözlerle başlamaktadır. Ve ilk sayfalarında el-Yasemin setinin görsel-işitsel dosyalar ve ek olarak setin alıştırmalarına ulaşabileceğiniz siteleri tanıtmayı takip etmektedir. Daha sonrasında kitabın içindeki etkinliklerin türünün ne olduğunu belirten simgelerin olduğu kısım gelmektedir.

Tablo-1 de görüldüğü üzere okuma, yazma, dinleme, konuşma, diyalog, alıştırma, eğitici oyun ve örnek etkinliklerinin karşılık bulduğu simgeler bu şekilde gösterilmiştir. Tanıtım sayfası dört sayfadan oluşmaktadır. Kitabın nasıl şekillendiğine dair aktivite simgeleriyle ayrıntılı olarak bilgi verilmiştir. Ayrıntılı bir şekilde verilen bu bilgilendirmeler öğrencilerin derse ve ünitelere hazır bulunurluğunu arttırmaktadır. Tablo -1' e baktığımızda لعبة تعليمية yani eğitici oyunlar daha önce Arapça öğretiminde kullanılan el-Arabiyye beyne Yedeyk, Silsiletu'l- Lisan, el- Arabiyye li'l-Hayat setlerinde görmediğimiz bir bölümdür.

Dilbilgisi kuralları طائفة bu simgeyle ifade edilmektedir ve bu simgenin altında dil bilgisel bir özet bulunmaktadır. طائفة Bu simgenin altında da dilsel ve kültürel önemli bilgilerin bulunduğunu yine aynı bölümden öğreniyoruz. El- Yasemin seti, Avrupa Ortak Başvuru Metni 'ne göre üç seviye olarak hazırlanmıştır. Bunlar; A1, A2, B1' dir. Daha önce bahsedildiği üzere kitap on beş üniteden, her seviye de beş dersten oluşmaktadır. Her seviyenin sonunda yani her beş dersten sonra öğrencinin bilgisini pekiştirmesi ve sağlamlaştırması için dört temel beceriyi ölçecek şekilde seviye tespit sınavı ve eğitici oyun bulunmaktadır. Bu sınavların okuma-dinleme-konuşma-yazma becerilerini aynı anda içermesi set için bir avantajdır.

Ünitelere genelde dinleme etkinliği ile başlamıştır. Dinleme etkinliği 1 tablo-1 de görüldüğü gibi kulaklık işareti ile gösterilmiştir. Kulaklık işaretinin içindeki rakam dinleme metninin numarasını belirtmektedir, öğrenci dinlemek istediği metni kolaylıkla seçebilir. Öğrenci bu dinleme metinlerine www.alyasameen.net ve www.iarabi.org siteleri üzerinden ulaşabilir. Okuma-anlama metinleri, her zaman dinleme metinleriyle aynı değil bu okuma-anlama parçalarının akabinde öğrencilerin okunan diyalogu veya metni ne kadar anladıklarını ölçen alıştırma bulunur. Yazma etkinlikleri kolaydan zora doğru ilerlemiştir. Önce harf sonrasında kelime daha sonra cümle yazma ile devam ettirilmiştir. Bu cümlelerden paragraf yazma şeklinde farklı alıştırma ve aktivitelerle öğrencinin yazma yetisini geliştirmektedir. Ve bu seri de boşluk doldurma, okuduğu metindeki kelimeleri

deftere yazma, cümledeki eksikleri tamamlama gibi yazma becerisi etkinliklerine yer verilmiştir. Ancak yazma becerisine diğer becerilerden daha az yer verildiği görülmektedir. Yukarıda da bahsettiğimiz üzere her seviye sonunda kapsamlı bir değerlendirme sınavı vardır. Diğer setlerde bulunan ünite sonlarındaki sınavlardan farkı dört temel beceriyi kapsayan bir sınav olmasıdır bu durumda bu seti diğerlerinin önüne taşımaktadır. Ayrıca setin seviyelerin sonunda bulunan eğitici oyunlar üniteler içindeki belli kalıpları, kelimeleri, cümleleri pekiştiren ve konunun öğrencilerde daha kalıcı olmasını sağlayan oyunlardır. Üçüncü seviye yani B1 seviyesi bittikten sonra konular tamamlanmış olduğundan seviye sınavından sonra kısa bir bölüm daha yer almaktadır. Öncelikle iki sayfadan oluşan Arap devletlerinin kültürel haritasına yer verilmiştir. Arap devletlerinden birer kare fotoğraf olup bu fotoğraflarda da o devletin en bilinen özelliklerini yansıtmaktadır. Örneğin; Filistin için Mescid-i Aksa veya Dubai için gökdelenlerin fotoğrafı gibi. Diğer sayfa da النحو العربي ve النحو العربي başlığı altında iki tablo verilmiştir. Bu tabloların ilkinde Arapça temel dilbilgisi kuralları hakkında bilgi verilmiştir. Bunlar: kelime, fiiller, merfuat, mansubat, mecrurat şeklinde birer örnekle çok kısa olarak örneklendirilmiştir. İkinci tabloda ise, Arapça irab işaretleri tek örnekle gösterilmektedir. Bu iki tablo da öğrenci için kısa ve öz olarak kolayca ulaşılabilecek anlaşılmasından dolayı oldukça faydalı olacaktır.

Kitabın son sayfasında, el-yasemin setinin içindeki yedi eğitici oyun hakkında açıklayıcı detaylı bilgi verilmiştir. Öncelikle الكلمات oyunuyla başlamıştır: 240 karttan oluşan bu oyunda kartlar kolaydan zora doğru el-yasemin setinin üç düzeyine göre ayrılmıştır ve her kelime kendi türeyiş biçimine göre renklendirilmiştir. Bu oyuna kalimat.alyasameen.net sitesinden de ulaşılabilir. Her kartın arkasında taşıdığı kelimenin fotoğrafı bulunmaktadır. İkinci olarak أبجد oyunu bulunmaktadır: 169 karttan oluşan bu oyunda kartların üzerindeki harfler ve kelimelerden oluşmaktadır. Daha fazla bilgi ve yönlendirme için de abjad.alyasameen.net adresinden ulaşılabilir. Diğer bir oyun الحروف العربية : 28 kart bulunmaktadır, her kart da her harf için 12 kelimedenden oluşmaktadır. Bu kelimelerin seslendirmelerine huruf.alyasameen.net sitesi üzerinden ulaşılabilir. قل لي isimli kart oyunu dinleme ve anlama becerileri geliştirecek 90 karttan oluşmaktadır. El- yasemin setinin zorluk derecesine göre üç seviyeden oluşmaktadır. “أنا عندي، من عنده ؟” her kart üzerinde bir soru ve bir cümle bulunan 120 karttan oluşmaktadır. Öğrencilerin kelime haznesini geliştirmeye yönelik bir eğitici oyundur. Bu oyuna qulli.alyasameen.net sitesi üzerinden erişim sağlanabilir. “بديهية” oyunu 55 eğitici karttan oluşmakta ve bu oyunda her iki kartta aynı şekil, fotoğraf veya kelime bulunmaktadır. Bu oyuna badiha.alyasameen.net üzerinden ulaşılabilir. Son olarak جمل oyununda filler, isimler, sıfatlar, harflerin bulunduğu 60 kart vardır. Oyunun amacı kartların üzerinde bulunan kelimelerden cümle oluşturmak olup toplamda bin cümle kurulabilen bir eğitici oyundur. jumal.alyasameen.net

Bahsettiğimiz bu yedi oyunda ders dışında internet siteleri üzerinden öğrenciler tarafından kolaylıkla ulaşılabilen eğlenerek öğrenilen, öğrendiklerinin pekiştirildiği dikkat çekici eğitici oyunlardır.

3.5.Setin içeriği ve dört temel beceri

3.5.1.Dinleme

Set incelendiğinde A1 seviyesinden B1 seviyesinin son iki ünitesine kadar bütün konuları dinleme ile başladığı görülmektedir. Bu da bu setin daha önce Arapça öğretiminde kullanılan dilbilgisi ağırlıklı setlerden farklılaştığını göstermektedir. Dinleme etkinliklerine öncelik veren dil eğitim setlerinin önem kazandığı görülmektedir. Her ünite de yaklaşık 8 dinleme parçası bulunmaktadır. Arapçayı yeni öğrenecek öğrenciler için yeterli bir sayıdır. Bu parçaların çoğu okuma parçalarından farklıdır. Bu da öğrencileri daha farklı metin ve içeriklerle karşı karşıya olduğunu gösterir.

3.5.2.Konuşma

Bu sette konuşma etkinlikleri iki türden oluşmaktadır: التحدث tekil konuşma veya monolog konuşma diğeri ise المحاوره karşılıklı konuşmadır. Arapça öğretiminde daha önce kullanılan setlerde genelde monolog konuşmaya rastlanmaktadır veya hiç yer verilmemektedir. Bu da seti konuşma becerisi yönünden diğer setlerin önüne taşır. Her ünite de ortalama 6 monolog 8 tane de diyalog aktivitelerine yer verilmiştir. Konuşma diyalogları basit kısa diyaloglarla başlayıp karışık metinlere doğru ilerlemiştir.

3.5.3.Okuma

Set yeni Arapçayı yeni öğrenecekler için ilerilediğinden ötürü birinci ünitenin ilk konusu başlarken harf dinleme ve yazma etkinlikleri mevcuttur. İkinci derste basit tanışma konuşma diyalogları ile okuma metinleri başlamıştır. Bu diğer setlerde de böyledir. Okuma metinlerinde yeni kelimelere yer verilerek öğrencinin kelime haznesini geliştirmektedir. Okuma metinleri görsel içeriklerle desteklenmiştir. Bu görseller öğrenciye okumaya başlamadan önce diyalog hakkında fikir oluşturmaya yardımcı olmaktadır. Her ünite de ortalama 4-5 tane okuma parçası bulunmaktadır.

3.5.4.Yazma

Bu set diğer becerilerin yanı sıra yazma beceri etkinliği¹ne daha az yer vermiştir. Bu etkinlikler genelde boşluk doldurma, parçadaki eksiklikleri **tamamlama, okuma metinlerinde geçen yeni kelimeleri deftere yazma** şeklindedir. Tümevarım yöntemi tercih edilerek yazma becerisine yön verilmiştir. Önce harf yazımı ardından kelime sonrasında cümle, cümlelerden de kısa parçalar oluşturacak şekilde etkinliklere yer verilmiştir.

3.6.Konu içerikleri ve Dilbilgisi

Set 15 üniteden oluşmaktadır. Kitabın içerisindeki konu konularının, Avrupa Ortak Dil Çerçeve Metni konularıyla uyumlu olduğu görülmektedir. Her düzeyde 5 ünite vardır. A1 düzeyi üniteleri: Elif Ba , es'Selamu Aleykum, Ene Edrusu, Ene A'melu, Aileti şeklindedir. " Elif Ba" ünitesi Arapçadaki basit selamlaşma, tanışma ve günlük konuşmaları içermektedir. Bununla birlikte birinci seviye olduğu için harf öğretmenin de üzerinde durmuştur.

"es Selamu Aleykum" bölümün de tanışma, kendini tanıtma ve nereli olduğun üzerinde durulmuştur. Üçüncü konu "Ene Edrusu" da kişi kendi vermeye hakkında daha ayrıntılı bilgi vermeye başlamıştır. Ene A'melu çalışıyorum konusunda mesleklerden bahsedilmiştir. Son ünite olan "Aileti" de aile üyeleri ele alınmıştır. Konular basitten zora doğru ilerlemektedir. Birinci seviye olan bu bölümde bu konulara yer verilmiştir. Yabancı dil öğretiminde başlangıç seviyesi olarak Arapça öğrenimine uygun ve öğrencilerin zorlanmayacağı düzeydedir. Başlangıç seviyesi olarak düşünüldüğünde kelime olarak zengin ve öğrencinin takip edebileceği zorlukta olan metinler ve diyaloglar içeren bir bölümdür.

A2 düzeyinde üniteler Luğati el- Arabiyye, Yevmi min Hayati, Menzili, fi Medineti, Taami şeklinde devam etmektedir. Birinci konuda Arapça öğrenme sebeplerini, diğer dillerdeki Arapça kökenli kelimeleri ele alan bir bölümü, Arapça hakkında bilgi veren bir parça, yabancı dil öğretiminden ve yabancı ülkelerde okumaktan bahsedilmiştir. İkinci ünite de güncel konu gerçek hayattan bir gün olarak ilerlemektedir bu konuda okul ve iş hayatını ele almıştır; günlük hayattan farklı etkinliklere de yer verilebilirdi. Konu ile saatler de ünite akışında verilmiştir. Zamansal ifadeler de değinilmiştir. Üçüncü ünite de menzili evin bölümlerinden, ev eşyalarından ve Arap ülkelerindeki ev modellerinden bahsedilmiştir. " fi

Medineti'' ünitesinde şehir düzeninden trafik tabelalarından, birkaç farklı Arap ülkesi şehrinde de bahsedilmiştir. Bu seviyenin son konusu olan ''Taami'' meyve, sebze, yemeklerden ve alışveriş ifadeleri ele alınmıştır. Çoğunluğu Müslüman olan Arap ülkelerinin kültürü olan Ramazan ayından da bu ünite de bahsedilmiştir. A2 seviyesi olarak konuların sayısı diğer setlere oranla daha az olan bu bölümde daha güncel konularında eksikliği hissedilmiştir.

B2 Düzeyinde üniteler: fi's Suuk, İcazeti, Risaleti, el Aklü's Selim fi'l-Cismi's-Selim, el-Alem şeklindedir. Birinci ünite, alışveriş, eşya isimlerinden esnaflardan ve iş yerlerinin çalışma saatlerinden bahsedilmiştir. İkinci ünite yolculuk tecrübelerinden, mevsimlerden hava durumlarından bahsedilmiştir. Üçüncü ünite haberleşme ve medya araçlarından ve Arap harfleri sanatı olan Arap hattından da bahsetmektedir. Dördüncü ünite el Aklü's Selim fi'l-Cismi's- Selim spor, insan vücudu ve hastalıkları içermektedir. Son konuda hayvanları, önemli on icadı, plastiği, tehlikeli bölgeleri, Arapça lehçelerini ve Arap dünyasındaki önemli kuruluşları içermektedir. Bütün üniteler gerekli görsellerle desteklenmektedir. İslam inancındaki zekat, hac, oruç gibi konulara da yer verilmiştir.

Yabancı dil öğretirken kullanılan dilbilgisi ağırlıklı setlerden daha farklı bir yönde ilerleyerek dil öğretmeye bütüncül yaklaşan bir kitaptır. Dile bir bütün olarak bakılmaktadır: temel becerilerle, dilbilgisiyle, güncel içerikli konularla Arapça dilini ele almıştır. Dilbilgisi konular içerisinde küçük özetlerle verilmiştir. Dilbilgisi etkinliklerine öğrenci kitabında çok yer verilmemiştir ama bu alıştırma kitabında yeterli sayı da dilbilgisi etkinliklerine yer verilerek telafi edilmiştir.

4. Sonuç ve öneriler

El – yasemin seti, biçimsel, dil eğitimindeki temel beceriler, konu ve içerik olarak incelenmiştir. Setin Türkiye' Arapça eğitiminde kullanılan diğer setlerden daha avantajlı olduğu görülmektedir. Yabancı dil eğitiminde kullanılacak ders kitabının taşınması gereken özellikleri barındırdığı ve içindeki etkinliklerle, desteklenen diğer materyallerle kitabın çok yönlü olduğu kanaatine varılmıştır. Bunların yanı sıra setin dezavantajlı birkaç yönü de tespit edilmiştir.

Setin avantajlı yönleri şu şekilde tespit edilmiştir: Temel becerilere eşit düzeyde yer verilmiştir seviye sonlarında temel becerilerin hepsini içeren değerlendirme sınavlarına yer verilmiştir. Dilbilgisi konuları ve etkinlikleri ile kitabı boğmamıştır; dilin her yönüne yer vermiştir. Seçilen konular seviyeye uygun ve güncel konulardır. Kitap fiziksel olarak renkli, ilgi çekici ve ofset baskı olarak kalitelidir. Setin fiyatı uygundur. Seti internet siteleriyle desteklenen materyaller ve eğitici oyunlar günümüz teknolojisine uygundur ve öğrencilerin bu materyallere ulaşımı kolaydır.

Setin dezavantajlı yönleri şu şekilde tespit edilmiştir: Çok fazla kitapçı da satılmamaktadır, internet üzerinden satışı vardır. Arapça öğretiminde kullanılan diğer setlere bakıldığında konu sayısı az kalmıştır. Yazma becerisine diğer becerilere göre daha az yer vermiştir. Yapısal olarak içinde karışıklıklar vardır. Dilbilgisi konuları ilerleyen ünitelerde yoğunlaşmaktadır.

Sonuç olarak set Arapça öğretiminde kullanılmaya uygun ve yeterli bulunmuştur. İçerdiği seviyelere göre bakıldığında diğer setlere kıyasla yeterli derecede temel beceri pekiştirme etkinliği, yeni kelimeler, okuma ve dinleme parçaları, konuşma yani muhadese etkinliklerine yer verilmiştir. Dilbilgisi konularını eşit şekilde dağıtıldığında, yazma becerisi etkinliklerine daha çok yer verildiğinde, kelime bölümünün konu başında verildiğinde, yapısal karmaşıklığı giderildiğinde set Arapça öğretiminde en çok tercih edilen set haline gelebilir, şu anki baskısıyla bile Arapça eğitimi veren kurumlarda öncelikli olarak kullanılacağı kanaatindeyiz.

Kaynaklar

- Bostancı, A. (2005). İlahiyat fakültelerinde Arapça öğretiminde kullanılan ders kitapları ve diğer araç-gereçlerin tespit ve analizi. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 11, 1-30.
- Cunningsworth, A. (1995). *Choosing your book coursebook*. Oxford: Heineman.
- Emirel, Ö. (2021). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Ertürk, S. (1979). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Kılıç, A., & Sevil, S. (2003). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Pegem.
- Özdemir, A. Y. (2019). Yabancı dil olarak Almanca öğretmenlerinin ders kitabına bağlı kalmaya sorunsalı. *Social Sciences Studies Journal*, 50(5), (6518-6527)
- Saussure D. F. (1985). *Genel dil bilim dersleri* (B. Vardar, Çev.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Seguin, R. (1989). *The elaboration of school textbooks methodological guide*. Paris: UNESCO.
- Şenemoğlu, N. (2005). *Gelişim ve öğrenme ve öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Vollmer, H. J. (1999). Ist jedes Lehrmaterial auch Lernmaterial? Perspektiven für den bilingualen Unterricht. In: K.-R. Bausch, H. Christ, F. G. Königs & H.-J. Krumm (Hrsg.), *Die Erforschung und Lehr- und Lernmaterialien im Kontext des Lehrens und Lernens fremder Sprachen* (S. 240-249). Tübingen: Gunter Narr Verlag.

Türkiye' de Yabancı Dil Olarak Arapça Öğretiminde Örnek Ders Kitabı İncelemesi

ORJİNALLİK RAPORU

%16	%14	%4	%6
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	www.j-humansciences.com	%6
	İnternet Kaynağı	
2	arapdili.emsile.com	%3
	İnternet Kaynağı	
3	www.sssjournal.com	%2
	İnternet Kaynağı	
4	acikbilim.yok.gov.tr	%1
	İnternet Kaynağı	
5	Submitted to Balıkesir Üniversitesi	%1
	Öğrenci Ödevi	
6	Gonzales. Encyclopedia of Bilingual Education	%1
	Yayın	
7	Submitted to Mehmet Akif Ersoy Aniversitesi	<%1
	Öğrenci Ödevi	
8	earsiv.kastamonu.edu.tr:8080	<%1
	İnternet Kaynağı	
9	Submitted to Ankara University	<%1
	Öğrenci Ödevi	

10

Submitted to Dumlupinar University

Öğrenci Ödevi

<% 1

11

KAZAZOĞLU, Semin. "İngiliz dili eğitimi bölümlerinde görev yapan ingilizce öğretmenlerinin ders kitabı kullanımına ilişkin tercihleri", Ankara Üniversitesi TÖMER, 2010.

Yayın

<% 1

12

jm.um.ac.ir

İnternet Kaynağı

<% 1

13

"Multilingual Communication", John Benjamins Publishing Company, 2004

Yayın

<% 1

Alıntıları çıkart

Kapat

Eşleştirmeleri çıkar

Kapat

Bibliyografyayı Çıkart

Kapat